

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Allahr nam loi cúru gorír, zibá boro mehérbán, becí rahám wala.

Romzan Córif

Ruzar maáni: Ebadot or niyot loi, fójor fáçattu cúru gorí, beil góle fójijonto, háa fiyattu basi tácoon, ar, ze honó ruza bਾਂge de, ciz ókkol ottú basi tácoon.

Ruzar fózilot: Rosúlullah ﷺ é fóрмаiye, "Ze honíkká, Allahr rastat, ek din ruza raké, Allah ye íbar muk óre, óittor⁽⁷⁰⁾ bosór ooin ottú duré rakíbóu". (Bukháari ar Múslím)

Rosúlullah ﷺ é fóрмаiye, "Jonnot ot, **Raiyán** hóde ekkán doroza asé. Yían ottú Kiyamot or dín, Ruzadar ókkol baade, ar honíkká góli no faríbóu". (Bukháari ar Múslím)

Romzan Córif ór fózilot: Rosúlullah ﷺ é fóрмаiye, "Romzan uggwá yé, ar uggwá Romzan fójijonto, guná maf goríbóu, zodi kobira gunáttú basi táke". (Múslím Córif)

Rosúlullah ﷺ é fóрмаiye, "Ze honíkká, iman arde ehélas ór sánte, romzan ot ruza raké, íbar agor (asé dé) guná ókkol óre maf gorí dibou". (Bukháari ar Múslím)

Rosúlullah ﷺ é fóрмаiye, "Romzan ot, uggwá Umra goróon, Hójj or borabor". (Bukháari Córif)

Rosúlullah ﷺ é fóрмаiye, "Romzan ailé, Jonnot or doroza ókkol óre kúli diyaza, ar Jáhánnam ór doroza ókkol óre bongorí diyaza, ar Cóitan ókkol óre bongorí rakáza".

(Bukháari ar Múslím Córif)

Romzan or Ruzar Hókum: Hárr akhol ola, baaleg Musúlmán ókkol ór uore, ruza rakóon fóroz. Allah Ta'aalaye fómar dé:
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ
الصِّيَامُ . . . (البقرة: 183)

Maáni: Óu iman wala ókkol tuáñrár uore ruza fóroz gorá giyé. (Al-Boqorah:183)

Ruzar Súnnot ókkol:

1. Fuñáittár hána (*Sehéri*) hóon.
2. Zeddúr fare *Sehéri* deri gorí hóon.
3. Zeddúr fare *Iftari* sóore goróon.
4. Keñsa hájur (*Rútob*) loi *iftari* goróon, no farilé fúaná hájur (*Tómor*) loi, no farilé faní loi.
5. Ruza loi duwa goróon, háas gorí *iftarir* wóttót mazé.

Ruzar Nafosón ciz (*Mokruh*) ókkol:

1. Bící gorí golgola goróon, yáto, nak ot faní doon.
2. (Mon oré rakí nofaré dé ítara) bibi ré suma doon, dóroon, ar gaa loi kéloón.
3. Bibir íkka, ku nozor di saái tácoon, ar milibár kíyal goróon.
4. Baána sára hána fanír moza soón.
5. Golar íkka, cocíbár dhor loi, kessú saboon.

Ruza bਾਂge de ciz ókkol:

(I) Ziín ór dúwara, arbar, bodola (*koza*) ruza dóri doon, zoruri (*waajib*):

1. Ruza dé zani yóre háa fiya goróon.
2. Beil (noó góil-te) góil-le bóuli tháari, háa fiya goróon, ar bibi loi miloon.
3. Ruzar yaad táki baade yó, bicí golgola goróon ór zoriya, faní gilazoon. Ar, éndilla honó geza feçot gólaidoon.
4. Nun or dhóilla, feçot toc noó dé, honó ciz hóon.
5. Bibi loi miloon sára, seton ot, ar honó dhóikkya gorí, moni baáir goróon.
6. Issá gorí (*mone hoiyé*) hoo goróon.
7. Ruzar niyot bਾਂgi féloon, zodi yó kessú no há.
8. Islám ottú neeli zoon góí.

(II) Ziín ór dúwara, arbar, bodola (*koza*) ruza dóri doon, ar zoribana (*koffara*) doon, duniyán zoruri (*waajib*):

1. Issá gorí bibi loi miloon.

Ruzar Koffara: Uggwá iman ola gulam azad goróon, no farilé lagatar dui mác ruza rakóon, no farilé háiththwa⁽⁶⁰⁾ miskin oré (*nize há de mazíla*) hána háboon.

Ruzadar ollá jaez ciz ókkol:

1. Fanít mazé lami dhum maroon, ar gaat mazé thánda bazóon.
2. Nafak or abastát fójor fáçoon.
3. Raitta háa fiya, yáto, ar kessú goróon.

4. Háñiz ola, ar nefas (*biyoli*) ola, raitta zodi khún (*hún*) bon óile, ruza rakí, beinna gusól goróon.
5. Gom ham ollá sofór goróon, zeçé ruza bǎnga fore.
6. Feçot, toc noó dé, éndilla dabai goróon.
7. Golat noza fǎn gorí hána saboon.
8. Háñir (*háir*) húcbo estemal goróon.

Biaraimma: Zodi biaram gom óibar acá táke, íballá ruza eridoon jaez asé, lékin fore, qoza (*hoza*) diya foribóu. Zodi duk noó, ruza rakóon bála.

Gom óibar acá náide biaraimma, ar jón dhul burá: Ruza eri doon jaez asé, mogór fottí uggwá ruzar bodolat mazé, uggwá miskin oré hána diba.

Forbáci (musáfér): Forbácít ruza eridoon jaez asé, lékin fore, qoza diya foribóu. Zodi duk noó, ruza rakóon bála.

Cómo ola ar fuwar maa: Zodi nizor uore, yáto fuwar uore, dhor óile, ruza eridoon jaez asé. Lékin, fore qoza diya foribóu.

Taravih (Qiyamul Láil): Ecáar ór numáz baade loti, fuñáittá fójijjonto, jomáat ór sǎnte numáz foróon. Súnnot óilde, vitír údda loi egaro⁽¹¹⁾ rokáat foróon (dui rokáittá). Beec forilé ocúidá náí. Bicí bála yíán dé, Imam or fúañti fúra fǎn foróon. Kuri⁽²⁰⁾ rokáat foré dé yíán ó súnnot. Rosúlullah ﷺ é fóрмаiye, "Ze

neki romzan ot Qiyamul Láil goríbóu, íba ye age goijjíl dé guná ókkol óre, maf gorí diya zaibou" - (Bukháari ar Múslím Córif)

Cób-e-Qodór: Bicí fózilot óla ekkán rait, ziyán Romzan or, ahéri doc din ot, honó bézúra rait ot, oíbou. Yíán ek házar⁽¹⁰⁰⁰⁾ rait ókkol ottú áro bála. Rait yíán ót, foré dé duwa: **اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفْوٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي.**

Fíttírah: Rosúlullah ﷺ é, hárr Musúlmán ór uore, Fíttírah (Zokátul Fítr) fóroz gorí diyé. Idór dín beinna Idór numáz ór age ek zon ollá 2 Kilú 40 Gram giyuñ (atha), yáto, íin ór borabor maincé nitti há de éndilla ciz miskin oré doon. Hoor-suwor, tiñya-foicá, dilé noóibou. (Fottí bosór muftí ókkol é ekkán andaz boyan goré é hisáb é adai gorá foribóu). *Fíttírah fóroz gorá giyé dé, ruzadar ókkol óre, bekar ham, ar, bekar hotár guná ókkol ottú, faksáf goríbollà, ar, miskin ókkol ólla hána oíbollá.* (Abu Daawud & Íbn Máajáh)

Etékáf: Romzan or ahéri doc din Etékáf boiyóon súnnot. Umór ﷺ ór rewayot, "Rosúlullah ﷺ é Romzan or ahéri doc din Etékáf boítóu". (Bukháari ar Múslím)

- Iftarir woktót, foré dé duwa:

ذَهَبَ الظَّمْأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ وَثَبَّتَ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ

- Ze neki uggwá ruzadar oré, iftari goráibóu, ruzadar úiba yé ruza raikké dé édun súwab faibou. Ar úibar súwab ottú yó no homibóu. (Timizi)

- Ar-ekzon e Iftari goráilé, foré dé duwa:

**أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ
وَ أَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ
وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ الْمَلَائِكَةُ .**

- Ruzadar oré honíkká yé gail dilé hoibóu dé: **إِنِّي صَائِمٌ إِنِّي صَائِمٌ**
- Idór dín ruza rakóon háram.
- Romzan ot Tosbíh-Telawot, Zikír-Fikír, Duwa-Durud, Towbáh-Estegfar, ar ze honó bála ham beec beec goróon súnnot, ar súwab ó bicí.

Ar Romzan ot mazé, ze honó guná, ohazor ham, ar ohazor hotáttú, basi táka foribóu. Hádis ót aiccédé, "Ze manúic hórab-hotá (*misá, gibot, sodóná, gail*), hórab-ham (*ducmoni, dúkabázi, zulúmi*) ar, jíhalot ottú no basibóu Allah Ta'aalattú íbar hána-faní cúçi doon ór dorhar náí. (Bukháari Córif)

Allah Ta'aala ye beggún óre bálair towfiq douk. Aamín.

Zatir	sinno	zuban loi,	Zatir	izzot	elóm loi
Aiyó Rohingya zuban ot,			Cónço boro cíkka loi		

*Qutub Shah
(Da'wah & Theology)
Islamic University of Madinah*